

**KATEDRA TEORIE KULTURY FILOZOFICKÉ FAKULTY
UNIVERZITY KARLOVY V PRAZE**

Autorka bakalářské práce: Kristýna Zámečnicková
Název bakalářské práce: Evropští malíři domorodých kmenů
European Painters of Native Tribes
Vedoucí bakalářské práce: PhDr. et Mgr. Martin Rychlík, Ph.D.
Oponent bakalářské práce: PhDr. Martin Soukup, Ph.D.

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Předmětem bakalářské práce je teoretická analýza děl tří novověkých umělců, kteří Evropanům zprostředkovali podobu původních obyvatel Severní Ameriky. Konkrétně se jedná o díla, která stvořili Jacques le Moyne (celým jménem Jacques le Moyne de Morgues), John White (známý též jako John Twit, nebo John With) a Theodor de Bry. Autorka analyzovala i jejich vzájemný vliv na tvůrčí činnost. V práci se diplomantka soustředila nejen na okolnosti vzniku jejich děl, ale zejména na otázky manipulace původním obrazovým materiálem, který vytvořili první dva z uvedených autorů. Rytec de Bry na jejich základě vytvářel podklady pro vydávání tehdy populární cestopisné literatury.

Autorka práce sugestivně vylíčila životní osudy i kontext díla obou umělců a zaměřila pozornost okolnosti jejich publikace ve vydavatelství de Bry. Autorka nicméně pominula některé důležité okolnosti publikace díla Thomase Hariota, které proslavilo prostřednictvím Theodora de Bry oba uvedené tvůrce. De Bry připravil teprve druhou edici díla uvedeného autora. První vydání je již z roku 1588 a vyšlo u jiného vydavatele (reálně se distribuovala až v roce 1589). V obou případech ovšem vyšlo pod názvem *A briefe and true report of the new found land of Virginia* (diplomantka uvádí odlišný přepis). První vydání neobsahuje obrazové ilustrace, které se staly klíčem k úspěchu druhého vydání. Podstatné na tom je, že za úspěch nevděčí druhé vydání ani tak samotným ilustracím, ale skutečnosti, že byl tehdejší německý knižní trh přivykly na dřevoryty. De Bry zvolil mědirytiny. Proto se na knižním veletrhu v roce 1590 stala tato edice senzací. To bylo pro samotné vydavatelství rozhodující, protože právě tento titul byl vůbec prvním, které de Bry vydal v novém působišti. De Bry vydal o rok později i dílo Jacquese le Moynea *Brevis narratio eorum quae in Florida Americai provincia Gallis acciderun*, o němž se diplomantka okrajově zmiňuje (ale de Bryho v této souvislosti

neuvádí). I toto dílo je bohatě ilustrováno mědirytinami, které připravil de Bry podle umělcových předloh (některé z nich jsou přímo převzaté z díla z roku 1590).

V kontextu celé předkládané práce lze za těžiště považovat analýzu manipulace originálních děl Whitea a Moyena v mědirytinách vytvořených Theodorem de Bryem. Autorka věnovala detailní pozornost původním předlohám (pokud se zachovaly) a jejich zpracování rytcem Theodorem de Bry. Tehdejší stav technologie výroby knih ani neumožňoval přímou reprodukci akvarelových předloh. Nezbytně je tedy vydavatel musel převést do formy vhodné pro výrobu knihy. V tomto smyslu se nepochybně jedná o „interpretaci interpretace“, jak by řekl Geertz, protože i oba umělci ve své tvorbě postupovali podle dobových konvencí, jak píše a dokládá sama autorka. Nabízí se ovšem otázka, nakolik se jedná o záměrnou manipulaci? Lze totiž důvodně předpokládat, že de Bry připravoval knihy podle dobového vkusu. Ostatně to je samotným předmětem předložené práce. Nehledě na to, že to líbivost byla klíčem k vydavatelskému úspěchu, který de Bry potřeboval, aby se etabloval v novém působišti. Autorka ovšem píše o záměrné manipulaci. Jinými slovy, o cílevědomé deformaci předloh vydavatelem. Relativně malý prostor bakalářské práce neumožňuje podrobně řešit tyto závažné otázky, přesto by bylo zajímavé znát názor diplomantky na tyto otázky.

Téma předložené práce spadá do oblasti vizuality kultury. V obecné rovině ji lze chápat jako příspěvek k vizuální antropologii, která se naneštěstí stále více orientuje na fotografii a film jako dominantní zdroj dat o studované kultuře. Obecně lze konstatovat, že předložená bakalářská práce splňuje nároky kladené na závěrečné práce tohoto typu. Samotná práce má logickou strukturu, je zpracována čistým a kultivovaným jazykem a akcentuje aktuální kulturologické téma. Diplomantka prokázala schopnost pracovat s relevantní odbornou literaturou a práci vybavila odpovídajícím poznámkovým aparátem.

Technické parametry práce:

Počet stránek textu (bez příloh): 55

Počet stránek příloh: 11

Počet titulů v seznamu literatury: 32

0**	1	2	3	4
-----	---	---	---	---

Výběr tématu

Závažnost tématu

	1			
--	---	--	--	--

Oborová přiléhavost tématu

	1			
--	---	--	--	--

Originalita tématu a jeho zpracování

		2		
--	--	---	--	--

Formální zpracování

Jazykové vyjádření (respektování pravopisné normy, stylistické vyjadřování, zvládnutí odborné terminologie)

	1			
--	---	--	--	--

Práce s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení norem pro citace, cizojazyčná literatura)

	1			
--	---	--	--	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

	1			
--	---	--	--	--

Metody práce

Vhodnost a úroveň použitých metod

	1			
--	---	--	--	--

Využití výzkumných empirických metod

0				
---	--	--	--	--

Využití praktických zkušeností

0				
---	--	--	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Přístup autora k řešení problematice (samostatnost, iniciativa, spolupráce s vedoucím práce)

	1			
--	---	--	--	--

Naplnění cílů práce

	1			
--	---	--	--	--

Vyváženost teoretické a praktické části

0				
---	--	--	--	--

** 0 – nehodnoceno; 1 – výborně; 2 – velmi dobře; 3 – dobře; 4 – neprospěl/a

v daném tématu

Návaznost kapitol a subkapitol

	1			
--	---	--	--	--

Dosažené výsledky, odborný vklad, použitelnost
výsledků v praxi

0				
---	--	--	--	--

Vhodnost prezentace závěrů práce
(publikace, referáty, apod.)

		2		
--	--	---	--	--

Doporučuji k obhajobě

21.8. 2011

PhDr. Martin Soukup, Ph.D.